Schriftelijke vragen conform art 32 van het Reglement van Orde

Datum: 20 februari 2026
Onderwerp: Sierteelt

Aanleiding
De gemeenten Westerveld en Hof van Twente hebben onlangs hun Omgevingsplan gewijzigd waardoor er normen worden gesteld aan de sierteelt. (Onder sierteelt wordt verstaan: de teelt van bloemgewassen waaronder in ieder geval tulpen, lelies, hyacinten, narcissen, dahlia's, irissen, gladiolen en pioenrozen.)

Wettelijk kader
Op grond van artikel 4.14 van de Omgevingswet kan de gemeenteraad voor een locatie een voorbereidingsbesluit nemen met het oog op de voorbereiding van in het omgevingsplan te stellen regels. *Voorbeschermingsregels* kunnen een verbod inhouden om activiteiten te verrichten die op grond van het omgevingsplan zijn toegestaan maar nog niet plaatsvinden (artikel 4.14 lid 3 Omgevingswet).
Gemeenten hebben bovendien een taak bij het beschermen van kwetsbare groepen tegen blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen. De Richtlijn duurzaam gebruik pesticiden (2009/128/EG) verplicht landen om kwetsbare groepen, waaronder omwonenden, te beschermen tegen schade door bestrijdingsmiddelen (art. 12 lid 1, onder a).
De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van deze bepaling heeft het Rijk bij gemeenten gelegd. Volgens het Rijk kunnen gemeenten, aanvullend op de risicobeoordeling van middelen "in nieuw op te stellen bestemmingsplannen (Ruimtelijke Ordening) regels opstellen die bijdragen aan het verminderen van het risico op blootstelling" (bron: Geactualiseerd Nederlands actieplan duurzaam gebruik gewasbeschermingsmiddelen 2022 t/m 2025, p. 19.)

Toelichting
In antwoord op een actuele vraag van GroenLinks van 15 juni 2023 over dit onderwerp, stelde wethouder Zwiep dat de gemeente niet de juiste instrumenten tot de beschikking heeft om sierteelt te kunnen verbieden. Deze instrumenten lijken er met de nieuwe Omgevingswet te zijn, zeker nu ook de Raad van State uitgesproken heeft dat gemeenten *uit voorzorg* maatregelen kunnen treffen om risico's voor de gezondheid van omwonenden te voorkomen.

Wethouder Hartsuiker vermeldde in de Raad van 18 april 2024 n.a.v. een actuele vraag van GB dat er geen causale relatie gevonden is tussen het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en nadelen voor de volksgezondheid. Hoewel 100% causaal verband lastig blijft om wetenschappelijk vast te stellen, wordt steeds duidelijker dat het gebruik van de pesticidencocktail leidt tot onherstelbare gezondheidsschade van kwetsbare groepen van direct omwonenden, zoals zwangere vrouwen, vrouwen die borstvoeding geven, ongeboren kinderen, zuigelingen, kinderen en ouderen, alsmede werknemers en bewoners die gedurende langere tijd blootstaan aan hoge doses pesticiden.

De bewonersgroep Eesergroen heeft in de Raad van 17 nov 2022 ingesproken om hun zorgen te delen over de lelieteelt rondom Eesergroen. Er is inmiddels een

veelvoud aan ziekten waarvan er in de oorzaak een duidelijk causaal verband bestaat tussen de blootstelling aan pesticiden en het ontstaan van zenuwziekten als Parkinson, Alzheimer en MS. Of zoals het RIVM het stelt in een rapport uit 2021: “De relatie tussen blootstelling aan chemische stoffen, inclusief gewasbeschermings-middelen, en neurodegeneratieve aandoeningen is plausibel.”

Vragen

1. Weet het college in hoeverre de provincie bezig is met het stellen van strengere regels omtrent het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen?
2. Is het college op de hoogte van de resultaten van het provinciaal programma Duurzame Bollenteelt Drenthe, waarin gesteld wordt dat duurzame lelieteelt in Drenthe mogelijk is?
3. Vindt het college ook dat er niet afgewacht kan worden op aanvullend landelijk of provinciaal beleid als het de gezondheid van omwonenden van de sierteelt betreft?
4. Is het college bereid in de nog uit te werken gebiedskompassen voor de omgevingsplannen de mogelijkheid tot het verbod op sierteelt op te onderzoeken?
5. Dit onderzoek ambtelijk z.s.m. uit te zetten, zodat dit voortgang kan vinden in de volgende collegeperiode?

Naam indiener:

Simone van Dijk
PvdA Borger-Odoorn